

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2021

FOTO: ALMA BENGSSON

Foto av Alma Bengtsson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord		Historia	35
Ordförande har ordet	4	Organisation	36
4H-året		Projekt	
4Hs Nationella konferens	6	Projekt Pinnbröd åt folket	41
4H satsar – Verksamhetsutvecklare till organisationen!	7	4Hs ledarskapssatsning - Demokratiskt ledarskap genom föreningsteknik	42
Ordförande för Sveriges 4H tar plats i Studieförbundets styrelse	7	Sveriges 4H - En lärande organisation	47
4H i Örebro	8	Verksamhetsplan	
Uppsala kommun satsar på två nya 4H-gårdar	11	4H stakar ut en ny strategisk inriktning – För vår framtid ett slag ska vi slå!	48
4H i Dalarna	11	Samarbetspartners	
En Matresa	12	Tack för ett gott samarbete!	51
Utbildningssatsningen 1H4H	14	Riksförbundets arbete	
Hallands 4H & Studieförbundet	17	Riksförbundets arbete – Kansliet	54
Digital Riksförbundsstämma	17	Riksförbundets arbete – Styrelsen	57
4H-dagen	18	Förtroendevalda	
Kårsta 4H-klubb bygger robotar	20	Förtroendevalda 2021/2022	58
4Hs Nationella Personaldagar	22	Medlemsstatistik	60
Luften är fri	24	Ekonomi	
Kvalitetssäkring av 4H-Gårdar	27	Balansräkning	62
Om 4H		Resultaträkning	62
Vision	28	Slutligt tack	63
Verksamhet	29		

FÖRORD

Ordförande har ordet

Med en tillbakablick på året som gått har vi tvingats att fortsätta anpassa 4H:s verksamhet på grund av pandemin. Både våra ideella och anställda har visat på initiativförmåga, tålamod och kreativitet. Vår verksamheten har därför inte avstannat under 2021 utan 4H har återigen visat att det är en viktig funktion för våra medlemmar och besökare på 4H gårdar.

Under pandemin har våra 4H gårdar nästan fördubblat antalet besökare och i största möjliga mån kunnat varit öppna för våra medlemmar. 4H har kunnat erbjuda klubbaktiviteter utomhus och med vissa restriktioner lägerverksamhet. Vi har på detta vis bidraget till den så viktiga sociala samvaron för unga i Sverige.

Naturligtvis har inte hela 4H:s arbetsprogram 2021 kunnat genomföras då risken att fysiskt samla många människor kunde öka smittspridningen. Därför har bland annat Riksläget 2021 fått ställas in och Riksförbundets årsstämma hållits digitalt. Vi 4H:are har tagit vårt ansvar och anpassat vår verksamhet för att hindra smittspridning. Utöver digitala möten har Riksförbundet Sveriges 4H till exempel kunnat erbjuda digitala utbildningar. Det är utbildningar som ger färdigheter för framtiden inom bland annat föreningsteknik, demokrati och ekonomi.

När jag blickar fram önskar mitt 4H- hjärta att vi nu kan ses på Riksläget i Halland, kan hålla vår årsstämma för Riksförbundet fysiskt, all lägerverksamhet ska kunna genomföras och klubbaktiviteter utan restriktioner.

Jag vill passa på att tacka alla 4H:are, både ideella och personal, för era insatser under dessa mycket speciella förhållanden och blickar fram mot ett mer vanligt 2022.

TACK!

/Ordförande, Katarina Ulfspärre

Sveriges 4Hs ordförande Katarina Ulfsparre. Foto av Alma Bengtsson

4H-ÅRET

4Hs Nationella konferens

I slutet av januari hölls 4Hs första digitala nationella konferens. En konferens som samlade närmare 100 medlemmar och anställda från hela landet, för att under en helg utvecklas, utbildas och inspireras. Konferensen ägde rum på Valla Folkhögskola i Linköping.

Under fredagen startade konferensen med en inspirationsföreläsning av entreprenören och affärskvinnan Tilda Nordh. Föreläsningen handlade om entreprenörskap och driv, där Tilda berättade om hur hennes entreprenörsresa och hur man kan gå från en idé och vision till en verklig verksamhet.

Tilda lyfte även upp hur fantastiskt det är att man i 4H som ung får vara med och ta plats och driva sina idéer i projekt eller i styrelsearbetet. Samt hur stor betydelse det har för främja av engagemang och driv.

Under lördagen deltog deltagarna på olika utbildande inriktningar. Inriktningarna handlade om allt från Agenda 2030 där mycket dialog fördes kring hur man kan jobba för Agendan i sin lokala verksamhet. Till hur styrelsearbete fungerar och hur man jobbat på ett bra och effektivt sätt i sin styrelse.

Det utbildades även i det nya material som tagits fram för hur 4H-gårdar kan erbjuda skolor olika typer av utbildande besök som ligger i enlighet med läroplanen.

Konferensen avslutades på söndagen med diskussionstorg där deltagarna fick tillfälle att diskutera aktuella ämnen för organisationen. Detta för att få en förankring och få höra medlemmarnas åsikter kring olika ämnen.

Ämnen som diskuterades var bland annat kommunikation, organisations-struktur och vilka projekt vi ska bedriva nationellt.

En helg som fyllde deltagarna med ny kunskap, inspiration och nya 4H-vänner!

4H satsar – Verksamhetsutvecklare till organisationen!

I början av 2021 gjorde Riksförbundet Sveriges 4H en satsning för att ta reda hur organisationen kan växa med kvalitet.

Hur kan fler barn och unga få ta del av vår fina verksamhet? Vad tycker våra medlemmar är bra? Vad kan bli bättre? En Verksamhetsutvecklare anställdes och det första uppdraget var att först undersöka och sedan ta fram en rapport för att svara på dessa frågor. Ett stort antal intervjuer gjordes med medlemmar och personal i olika delar av landet.

Efter att rapporten presenterats i slutet av mars 2021 tog Riksförbundsstyrelsen ett beslut att förlänga anställningen och att påbörja arbetet med att förverkliga rapporten.

Denna satsning möjliggjordes av det extra stöd som beslutats av regeringen och vi har från Riksförbundets sida arbetat under året med att supportera lokal verksamhet, fånga upp bra idéer och uppmuntra till samarbeten.

Ordförande för Sveriges 4H tar plats i Studieförbundets styrelse

Sveriges 4H är en av 18 medlems-organisationer i studieförbundet Studieförbundet. Studieförbundet bildades 1959 genom att Jordbrukare-Ungdomens Förbund, JUF avknoppade sin bildningsverksamhet i en separat organisation.

Studieförbundet samlar årligen över 200 000 deltagare i studiecirklar och kurser. Studieförbundet likt andra studieförbund får sitt stöd från statens och kommunernas anslag till folkbildningen.

Studieförbundet högst beslutande organ är förbundsstämman som samlas vart annat år för att besluta om bland annat propositioner, motioner och val av ny styrelse. Under förbundsstämman 2021 blev Sveriges 4Hs ordförande Katarina Ulfspärre invald i förbundsstyrelsen för Studieförbundet.

Katarina sa följande inför sin kandidatur till förbundsstyrelsen:

"I styrelsen för studieförbundet vill jag bidra med fortsatt utveckling av struktur, uppföljning, kommunikation och ett coachande ledarskap. Det uppfattar jag vara grundläggande byggstenar så att Studieförbundet även i fortsättningen uppfattas som en bra part och motor i föreningslivet."

Bandet mellan Studieförbundet och Sveriges 4H stärks i samband med representation i Studieförbundets styrelse. Sveriges 4H vill vara en aktiv medlemsorganisation som är med och leder Studieförbundet framåt!

4H i Örebro

2021 startades en ny 4H-klubb i Örebro efter några års uppehåll. Med hjälp av nya engagerade personer lokalt kunde en ny klubb startas upp för barn och ungdomar i Varberga.

Det hela började med att upplevelseparken i Örebro skickade in en förfrågan till Sveriges 4H om det fanns intresse för klubbverksamhet på Stora Holmen. Stora Holmen är egentligen en mindre ö i Svartån i Örebro, mellan USÖ, Choisie, Stadsparken och Wadköping. Ön utgör en del av stadens östra friluftsområde och förvaltas av Örebro kommun. Sedan början av 1900-talet finns där en upplevelsepark för barn med en mindre djurpark, lekplatser och ett "lilleputtgång".

Ett inlägg publicerades på Instagram och Facebook för att attrahera intresserade lokalt. Även volontärer söktes via Volontärbyrå.se. Snabbt strömmade det in positiva svar och 30 personer fick delta på individuella möten med riksförbundets verksamhetsutvecklare. På dessa individuella möten fick de lära sig mer om 4H, vad skillnaden på 4H-klubb och 4H-gård är, men även komma med inputs och ge förslag på vad de kunde tillföra till den nya klubben som skulle startas.

Upptagsmötet för klubben hölls under 2021 och sedan dess har de kommit igång med styrelsemöten samt skickat in ett medborgarförslag till kommunen om att en 4H-gård borde bli en del av detaljplanen när Brunnsparken görs om 2023-2025.

Vill du följa deras resa? Följ Örebro4H på Instagram.

En grillkväll på lantlivsläger på Ästad, Halland. Foto: Alma Bengtsson

Bild från när Uppsala kommun beslutade att satsa på två nya 4H-gårdar.

Uppsala kommun satsar på två nya 4H-gårdar

Under 2021 gick Uppsala kommun ut med att de satsar 3,6 miljoner på två nya 4H-gårdar i södra Uppsala. Det innebär att Uppsala kommun från 2023 investerar totalt 7,3 miljoner per år i 4H-verksamhet i Uppsala län. Satsningen innebär att Uppsala får fyra 4H-gårdar totalt, en i varje väderstreck.

Nu pågår arbetet med att se över exakt vilka platser som 4H-gårdarna ska etableras på. Eftersom de befintliga gårdarna idag ligger i norra delen av Uppsala tätort är ambitionen att de nya gårdarna ska startas i södra delen, en på östra sidan och en på västra sidan.

Parallellt som Uppsala kommun genomför utredningar för att hitta bäst lämpade platserna för de nya gårdarna arbetar Uppsala länsförbundskansli med att förbereda arbetet. Det handlar bland annat om att ansöka om alla tillstånd som behövs, påbörja rekrytering av personal, planera för vilka djur som ska hållas samt att skapa en grund för ett ideellt engagemang.

Detta utökade samarbete innebär att 4H blir tillgängligt för fler i kommunen och att vi får vara delaktiga i att skapa en meningsfull fritid för barn och unga även i södra Uppsala. 4H-gårdarna kommer möjliggöra för mer klubbverksamhet, fler läger och att fler barn och unga lär sig om föreningsdemokrati.

4H i Dalarna

Under våren 2021 hörde Pia Webb av sig till Sveriges 4H med ambition att starta 4H-gård. Hon brann för att hjälpa barn och unga att leva i hälsan H. Tidigare hade hon jobbat med hälsa på olika sätt och författat en bok som handlar om ett liv i balans. Under våren jobbade hon som lärare, men ville göra mer för barn och unga.

Efter många samtal med Riksförbundet och ett besök på Stora Skuggans 4H-gård startades en process med att först starta en 4H-klubb och därefter börja letandet efter den perfekta platsen för en 4H-gård. Letande ledde till slut fram till Hanséngården i Orsa och där bjöd Ängsklockans 4H-klubb, som blev deras namn efter landskapsblomman, in till informationsmöte och rundguidning. Ägaren av gården var på plats när Kultur- och fritidsenheten på Orsa kommun, Riksförbundet och

Studiefrämjandet fick besöka platsen. Även politiker fick informationen genom möten under Riksförbundets besök.

Hanséngården har varit en mötesplats för kreativa människor och föreningsliv historiskt. En bytesbutik startades för några år sedan och fick 2021 Miljöpriset av Orsa kommun "för att de ideella krafter inspirerar och uppmuntrar till återbruk".

Eftersom en uppstart av 4H-gård verksamhet tar tid har klubben under tiden sökt, och fått, projektbidrag för att ordna friluftsför aktiviteter för barn. Genom Pia, som är ordförande, har erfarenhet av Friluftsförämjandet och kursverksamhet kopplat till överlevnad kan nu klubben erbjuda lägerverksamhet där barn, ungdomar och hela familjer får lära sig att samarbeta vid en kris, göra mat utan el och mycket mer. Ett äventyr som många uppskattar och vill fortsätta med!

I framtiden hoppas klubben också kunna sprida 4Hs värderingar över hela landet och få fler barn och unga att lyssna inåt och må bra i hälsans H.

En Matresa

Det var 2008 som idén föddes, att skapa en matskola. Där barn och unga skulle kunna laga god mat och baka tillsammans, varvat med lekar och tävlingar. Matskolan startade och barn och unga fick genom ett dagsläger kunskap om matlagning, kost och motion på ett aktivt och roligt sätt. Men eftersom att alla orter och områden inte har tillgång till en hemkunskapssal, speciellt på landsbygden, så började idén kring ett mobilt kök att växa i Hallands 4Hs styrelse. Ett kök som enkelt gick att transportera ut till olika orter. Så att matskolan kan komma ut till barn och unga och inte tvärtom.

Under 2021 har Hallands 4H drivit projektet 4Hs matresa som vars mål är att tillgängliggöra Matskolor för alla oavsett bostadsort och möjlighet att transportera sig. Detta genom att ta fram mobila kök som får plats i ett släp som kan dras av en vanlig personbil. På detta sätt tillgängliggörs Matskolor för fler medlemmar.

Hallands 4H har samverkat med Högskolan i Halmstad för produktutveckling och lokala entreprenörer i processledningen, som We Are Laja. Studenterna fick genom en tävling utveckla olika utformningar på de

mobila köken och sedan valde 4H ut den bästa idén som till sist blev början på den slutgiltiga versionen. Köken är enkla att montera ner och rulla in i släp. Släpet kan därefter transporteras med en vanlig personbil.

4Hs Matresa kommer nu kunna rulla runt för att på ett roligt och aktivt sätt ge barn och ungdomar kunskap om matlagning, kost och motion!

Bilder från invigningen av projektet En Matresa

Utbildningssatsningen 1H4H

Som en följd av pandemin blev hela Sveriges 4H mer digitala och kunde mötas på utbildningar via Microsoft teams. Under 2021 startades ett digitalt utbildningskoncept vid namn 1H4H (en timma 4H). I konceptet bjöds medlemmar, ideella och personal in till utbildningar.

Sammanlagt ordnades 30 utbildningar med 150 deltagare under 2021! Nedan är en lista på genomförda utbildningar under året:

- Grundutbildning kassör
- Digitala årsmöten
- Bidragsansökningar
- Arbetsgivarkurs
- Microsoft Teams
- Alla kan värva
- Utomhuspedagogik grund
- Kassörsutbildning
- Omvandla klagomål till engagemang
- Volontärbyrå
- Utomhuspedagogik fortsättning*
- Vad händer på 4H i höst?
- Bidragsansökningar under 100.000kr*
- Studieförmedlingen
- Bidragsansökningar över 100.000kr*
- MemberSky
- Luften är fri
- 4H i skolan*
- Kretslopp*
- Hållbar utveckling*
- Årsmöten 2022*
- Vad händer på 4H 2022?*

* Dessa utbildningar finns inspelade och går att se i efterhand.

Grundutbildning kassör och arbetsgivarkurs som blev fulla direkt, där såg Riksförbundet ett stor behov av kompetensutveckling i organisationen. Även kursen om att skriva bidragsansökningar över 100.000kr lockade

många, men flest deltagare fick kursen om årsmöten 2022. Det var varierande intresse kring de olika utbildningarna men de samlade totalt 150 deltagare.

Något vi märkte under årets gång var att många upplevde en utmaning med att hinna med att delta på utbildningarna, även om behovet och intresset fanns. Det ledde till att utbildningarna börjades spela in. Det öppnade upp för att inte bara en person kunde se det själv vid sin dator utan att ladda ner inspelningen i efterhand och spela upp utbildningen i sin klubb. Då kunde även en diskussion hållas efter inspelningen som leddes av någon lokalt. Allt för att öka tillgängligheten och lärandet.

Ytterligare en insikt var att klubbar i län utan personal deltog i större utsträckning än klubbar som får mer regional och lokal stöttning. Det är vi stolta över att idag kunna erbjuda kompetensutveckling för såväl medlemmar, ideella och personal över hela landet.

*Bild från en workshop från Nationella konferensen 2019.
Foto: Alma Bengtsson*

Hallands 4H & Studieförbundet

Hallands 4H har under 2021 utvecklat samarbetet med studieförbundet Studieförbundet Halland. Målet är att stärka 4Hs utbildningsinsatser för alla medlemmar och att tillsammans bli en bättre samarbetspartner för kommuner och region.

Studieförbundet är ett av Sveriges största studieförbund och är ett partipolitiskt och religiöst obundet studieförbund som bedriver folkbildningsverksamhet och ger stöd till tusentals studiecirklar och föreningar i hela Sverige. Studieförbundet har 19 medlemsorganisationer varav 4H är en av dem.

Med en särskild inriktning på natur, djur, miljö och kultur arbetar Studieförbundet med hållbar utveckling som ledstjärna.

Under 2021 var samarbetet i Halland inriktat på att sätta upp ett kvalitativt ramverk kring arrangemang.

För vår del ger samarbetet större förståelse för hur vi ska tänka kring lärandet på våra aktiviteter, säger Verksamhetsledare Per Norrman. "Lära genom att göra" är så viktigt för oss och då känns det tryggt att ha ett gediget pedagogiskt stöd från Studieförbundet.

Digital Riksförbundsstämma

I augusti samlades strax över 50 deltagare för att under en helg ha Sveriges 4Hs andra digitala stämma.

Stämman är Sveriges 4Hs högst beslutande organ där medlemmarna bestämmer riktningen för organisationen men också vilka som ska få förtroendet att leda organisationen. För att tillgängliggöra samt stärka den demokratiska processen arrangerades tre förberedande utskottsmöten. Detta för att man skulle ha gott om tid att diskutera de handlingar som skulle komma upp på stämman men också för att förbereda yrkanden.

Utskottsmötena var fokuserade till propositioner & motioner och sedan en för ekonomi. Det tredje utskottsmötet fokuserade till Verksamhetsplan då det

inför stämman 2022 ska presenteras en ny verksamhetsplan för de kommande fyra åren.

För att stämman skulle bli enkel att delta på samt genomföra så användes beslutsstödsystemet VoteIT. gjorde att alla deltagare kunde tydligt se vilken dagordningspunkt som var pågående samt på ett smidigt sätt rösta och se resultaten av omröstningarna. Presidiet och riksförbundsstyrelsen satt tillsammans på Studieförbundets kontor i Stockholm.

Under stämman röstades bland annat en proposition igenom i första läsning som skulle innebära den största demokratiska satsningen i 4H på många år. Där man ändrar vem som ska skicka ombud på stämman. Där man öppnar upp för att alla klubbar har ombud men att även länsförbund/distrikt har ett fast antal ombud.

Stämman 2021 är en historisk stämma som för andra året arrangerades digitalt men förhoppningsvis är stämman 2021 den sista digitala stämman på länge!

4H-dagen

Den tredje lördagen i september firas den nationella 4H-dagen över hela Sverige. Under denna dag arrangeras många roliga aktiviteter som syftar till att fler ska få ta del av 4H:s verksamhet.

2021 kunde 4H-dagen äntligen firas fysiskt på plats, dock med vissa anpassningar i och med pandemin. På schemat är det vanligt att klubbar och gårdar erbjuder aktiviteter för barnfamiljer så som fiskdamm, klapphage, caféförsäljning och mycket annat.

Björklunds Hage 4H-gård i Stockholm valde ett nytt tema för 2021: Miljö och återbruk. Här nedan följer ett urklipp från en intervju från tidningen Mitti från 15 september 2021 där Björklunds Hage är med.

"Utöver inslag så som fiskdamm, fika och grillade hamburgare bjuds det i år även in till loppmarknad. Liza Berglund, biträdande verksamhetsledare i Björklunds hage, räknar med ett 50-tal säljare.

– Fler vill tänka på miljön och utnyttja det vi har i stället för att köpa nytt, säger hon.

Till försäljning finns också egenodlade tomater, honung och även sticklingar som gäster har skänkt till hagen.

Pandemisäkert

Även helgens tillställning har väckt många nyfikenhet, av de 100-tals intresseanmälningarna att döma. Liza Berglund lovar att evenemanget, som pågår mellan klockan 11 och 15, blir pandemisäkert.

– Det kommer att vara lite in- och utsläpp och vi har spritt ut oss rejält i parken. Alla ska känna sig välkomna.”

Foto av Mikael Andersson, Tidningen Mitti

Kårsta 4H-klubb bygger robotar

I 4H-klubben Kårsta i Vallentuna träffas ungdomar för att lära sig bygga egna robotar. Kårsta 4H-klubb är en av de få klubbarna inom 4H som har mötesplats med anställd personal. När Riksförbundets verksamhetsutvecklare träffar klubben under 2021 möts hon av ett otroligt engagemang hos styrelsen!

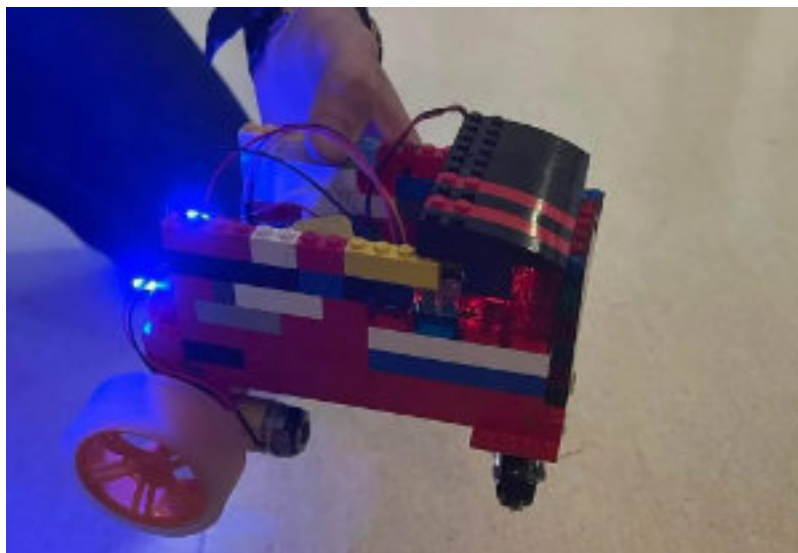
Caféverksamheten ska utvecklas och ungdomar ska läras upp i köket av Janne Hultman som har tidigare erfarenhet av restaurang. Försäljning av lokala utställare ska få nya försäljningsstånd som klubben själva ritar och bygger. Den kreativa verkstaden ska piffas till och erbjuda ungdomar att skapa genom slöjd. Datorerna i datorrummet ska kollas över, så att besökare kan lära sig mer om datorer. Det är mycket på gång och styrelsen strålar!

Utöver utvecklingsarbetet som styrelsen driver har även medlemmar hittat sin plats i lokalerna. En medlem är intresserad av teknik, datorer och robotbygge. Efter att ungdomar bjöds in har nu aktiviteter vuxit fram där unga får lära sig av varandra. Lära genom att göra och testa att göra fel.

Initiativet har också gjort att andra ungdomar vill skapa, t.ex. en 4H-nyckelring genom en 3D skrivare.

Ambitionen är att få kontakt med 4H i USA och lära sig mer om deras Science-fokus.

Vill du följa deras resa? Följ Kårsta 4H klubb på Facebook.

Bilder från när Kårsta 4H-klubb bygger robotar.

4Hs Nationella Personaldagar

I mitten av november 2021 så kunde riksförbundet genomföra personaldagar fysiskt där vi äntligen kunde få träffas, lära nytt och dela goda idéer med varandra. Personaldagarna samlade 53 deltagare, som kom med en stor geografisk spridning från landet. Konferensen arrangerades under två halvdagar i Södertälje.

Under första dagen blickade vi framåt -vart är vi på väg? Där det arrangerades ett panelsamtal med Ordförande Katarina Ulfspärre, Förste vice Ordförande Elin Niklasson och Suppleant Olof Segevall. Dessutom Generalsekreterare Bodil Åström.

Vi djupdök även i våra projekt som vi arbetat med under 2021, där varje projektledare fick berätta om vad de arbetat med och mål med projekten samt hur vi ska implementera dem i vår verksamhet.

Under 2021 hade vi två projekt som finansierats av Svenskt Friluftsliv;

Pinnbröd åt folket - som syftar till att kombinera lärande om psykisk ohälsa, utomhuspedagogik, äventyrspedagogik och gruppdynamik kombinerat med friluftsläger och övernattnig i naturen.

Lära genom att göra i naturen på 4H-gården - som under sitt tredje och sista år arbetat med att ta fram material som gårdarna kan använda i sina samarbeten med skolor och förskolor.

På personalkonferensen startades nya nätverksgrupper upp för personalen, där vi nu kan fortsätta använda de digitala verktyg som vi övat på under pandemin. Syftet är att öka samarbetet, minska dubbelarbete och främja intern kommunikation.

Dag två fick vi besök av Ledarutvecklaren Louise Lind som utbildade oss i varumärkesarbete och ledarskap. Det var ett uppskattat inslag som vi kommer att erbjuda uppföljning på under 2022.

Efter nästan två år av pandemi var det uppskattat att få träffa sina kollegor över hela landet under de nationella personaldagarna!

Bild från 4Hs Nationella konferens 2022 där Alexandra Eklund blev utnämnd till årets anställda.

Luften är fri

Under 2021 genomförde Svenskt friluftsliv tillsammans med 300 aktörer friluftslivets år.

Luften är fri var ett nationellt samverkansprojekt som genomförde Friluftslivets år 2021. Projektet syftade till att få fler människor att prova friluftsliv och långsiktigt fortsätta samt öka medvetenheten om friluftslivets värden och allemansrätten. Initiativtagare till projektet var Svenskt Friluftsliv med stöd från Naturvårdsverket.

Månadsteman

Årets månadsteman hjälpte till att sätta fokus på viktiga områden inom friluftsliv och stor kreativitet i både samtal och aktiviteter bevitnades varje månad hela året. Aktörerna slöt upp kring gemensamma budskap och med en röst nådde vi ut till fler. Förhoppningsvis. Mätningen på hur väl Friluftslivets år slog ut på lång sikt är ännu inte gjord.

Bild på Sveriges 4Hs generalsekreterare Bodil på projektets avslutningskonferens i Åre.

Forskning

Med stort fokus på forskning byggde kommunikationen kring Friluftslivets år på fakta, vilket gav stor trovärdighet till arbetet. Genom att formulera avancerad forskning i enkla budskap gjorde vi den mer lättillgänglig. Ett uppskattat grepp, inte minst hos friluftsaktörer i dialogen med beslutsfattare.

Mötesplatser

Under årets skapades ett antal mötesplatser; SLU:s Centrum för naturvägledning arrangerade Älgen i rummet, Naturvårdsverket tog ett nytt grepp kring sin Tankesmedja för friluftsliv och många regionala och lokala mötesplatser samlade en stor skara intresserade friluftsiddkare. Som avslutning på året, med blicken riktad mot framtiden arrangerade Svenskt Friluftsliv konferensen Luften är fri – friluftslivets år och framtidens friluftsliv.

4H var på plats på projektets avslutningskonferens i Åre, december 2021. Bodil Åström, generalsekreterare, höll ett föredrag om utomhuspedagogik och berättade om upplevelsen som barnen får när de får besöka en 4H-gård och testa på ett kretsloppsbesök för första gången. Att få stoppa in sin lilla hand under den varma hönan och få baka muffins med det, odla havre och hämta gödsel från komposten.

Utöver föredraget deltog 4H på andra kurspass och diskussionssamtal som ledde både nya kunskaper och nya bekantskaper.

Bild från Luften är fris avslutningskonferens i Åre.

Kvalitetssäkring av 4H-Gårdar

Kvalitetssäkringsarbetet av alla 4H-Gårdar har fortsatt under 2021, dock fortsatte coronapandemin att sakta ner vårt arbete då besök på 4H-gårdarna inte alltid var möjligt.

Ytterligare några gårdar har godkänts enligt 4Hs grundkrav för godkänd 4H-gård. Under året blev också skyltarna för godkända 4H-gårdar klara. Alla gårdar som blivit godkända har blivit tilldelade dessa skyltar för uppsättning på sin gård, gårdarna har även tilldelats diplom. I de fall där det varit möjligt har Katarina Ulfspärre - Ordförande Riksförbundsstyrelsen Sveriges 4H och/ eller Bodil Åström - Generalsekreterare Sveriges 4H delat ut skyltarna och diplomerna personligen.

För att gårdarna ska behålla sin certifiering krävs årliga egenkontroller av sin verksamhet. De gårdar som ännu inte når grundkraven för godkänd 4H-gård får fortsatt stöd från personal på riksförbundet för att kunna jobba vidare med målen.

Att kvalitetssäkra 4H-gårdarna är ett viktigt arbete för att säkerställa att de arenor där vi erbjuder barn- och ungdomsverksamhet är säkra anläggningar som följer aktuell lagstiftning. Men även för att bibehålla en god och balanserad kvalitet över hela landet gällande 4H-gårdarna.

OM 4H

Vision

4Hs vision är att alla barn och unga ska utvecklas till engagerade, välmående och ansvarstagande människor med respekt för omvärlden.

Vi har alla ett gemensamt ansvar för världen vi lever i och att samhället utvecklas på ett hållbart sätt. För att kunna förändra och utveckla krävs engagemang och kunskap.

Genom att få kunskap till sig genom huvudets H får barn och unga mod till att våga ifrågasätta och ta ställning. 4H:s trygga föreningsdemokrati ger goda förutsättningar för att utvecklas och engagera sig djupare.

Föreningsdemokratin ger också förutsättningar för att praktiskt gå från idé till handling (Hand – färdighet) och därigenom låta unga påverka sin egen och sina kompisars fritid. Verksamheten är gjord av och för barn och ungdomar.

Vi tycker att det är oerhört viktigt att unga tidigt får möjlighet att ingå i en styrelse. Därigenom kommer ansvarstagande naturligt och skapar en plattform där personer kan göra medvetna val, fatta beslut med en känsla av trygghet och stå för sina handlingar.

Att vara ansvarstagande i 4H innebär också att det är en självklarhet att varje individ oavsett kön, social eller kulturell bakgrund respekteras. Detta är ett gemensamt ansvar som vi tar i enlighet med hjärtats H (Hjärta – respekt, medkänsla, empati).

Att vara välmående innebär i 4H att en person värnar om sin och andras hälsa i alla aspekter enligt hälsans H (Hälsa – sunt levnadssätt).

Mottot i 4H "Lära genom att göra" är otroligt viktigt för organisationen. Det är ett starkt verktyg som genom alla tider gjort att många barn- och ungdomar vågat prova nya saker. Med stöd från teori vittnar många barn och ungdomar om att de för första gången känt att de haft lätt för att ta till sig nya kunskaper. Detta är något 4H är oerhört stolta över.

4H:s pedagogik utmanar det traditionella systemet där teori understöds av praktik. Vi gör tvärtom och det har

gjort underverk för många barn och ungas självförtroende, självkänsla och utveckling.

Allt lärande sker med Huvud, Hjärta, Hand och Hälsa i fokus. Huvudets kunskap representerar vad vi måste kunna för att ta ansvar i livet, Hjärtats känsla lär oss att visa kärlek, empati och respekt, Handens praktiska kunnande befäster kunskapen och Hälsan främjas när vi använder kropp och sinne och utvecklas utan stress.

I 4H uppmuntrar vi till att ungdomar ska leda aktiviteter för yngre medlemmar. Vi vill ge dem det ansvaret, de utvecklas och växer med uppgiften.

Visionen ska uppnås genom att de fyra H:na genomsyrar alla organisationens aktiviteter och att vi arbetar enligt mottot "Lära genom att göra".

Verksamhet

4H-KLUBBAR

Det är i 4H-klubben du är med om huvudsaken av 4H:s verksamhet. Du bestämmer själv tillsammans med de andra medlemmarna i klubben vad ni ska göra i just er klubb. Din favoritaktivitet i 4H kan bli allt från att virka mössor till att spela teater eller hämta hem fåren från hagen på 4H-gården. Som du förstår är det ganska fritt vad man kan göra i 4H. Det som ändå är likt mellan olika 4H-klubbar är gemenskapen och att man vill lär sig nya saker.

Klubben är basen i 4H:s föreningsdemokrati. Där utses en styrelse av medlemmarna på årsmötet enligt traditionella demokratiska former. Det som är viktigt när du sitter i styrelsen är att du är intresserad av att planera och utföra klubbens verksamhet. Erfarenheterna från att ha suttit med i en klubbstyrelse har man ofta nytta av i andra sammanhang i skolan eller när man ska söka jobb.

4H-GÅRDAR

Sveriges 4H har sedan början av 1970-talet haft 4H-gården som en unik verksamhetsform. 4H vill med hjälp av 4H-gården lära barn om djur och natur och detta

görs i 4H:s motto "Lära genom att göra". Att besöka en 4H-gård är gratis och vårt mål är att det alltid kommer att fortsätta vara så.

4H:s samhällsuppdrag är att sprida kunskap om hur vi räddar utrotningshotade svenska lantrasdjur, hur vi kan ha god självhushållning, hur naturens kretslopp fungerar och att uppmuntra barn och ungdomar att utvecklas till engagerade, ansvarstagande och välmående människor med respekt för omvärlden. 4H-gårdarna över hela Sverige är en av organisationens viktigaste plattformar för detta.

4H-FÖRETAG

Ingenstans inom 4H:s verksamhet är mottot "Att lära genom att göra" så levande som inom 4H-företagsverksamheten. Ett 4H-företag är en praktisk uppgift som medlemmen tar på sig under en begränsad period, exempelvis under ett sommarlov, våren, ett år eller dylikt. Det kan vara att mata kalven på 4H-gården, göra sylt eller att lära sig att spela gitarr. Det kan genomföras enskilt eller tillsammans med andra.

4H-företaget ska vara tydligt åtskilt från övrig verksamhet och ligga inom ramarna för 4H:s profiler jord, skog, hem, hushåll och kultur. Syftet med 4H-företag är att 4H-företagaren ska lära sig att själv ta ansvar för en uppgift och samtidigt få möjlighet att tjäna några kronor.

4H-företagen har funnits länge i verksamheten och har en lång historia. I början var växtodling, speciellt köksväxtodling, det vanligaste 4H-företaget. Så småningom blev klubbodlingarna större och kom även att omfatta specialodlingar för försäljning. Även djuruppfödning tillkom. Skogsverksamhet med vilt- och fiskevård blev också ett allt vanligare inslag i programmet.

MATSKOLOR

Matskolan är ett dagläger för barn och unga som gillar att laga mat och baka eller som vill lära sig mer om just matlagning. Vi lagar frukostar, luncher, mellanmål och bakar en del goda grejer. Detta varvas med tävlingar och lekar. Under veckan gör vi också utflykter och besöker bl a en bondgård. Idén är att ge barn och unga kunskap om matlagning, kost och motion på ett roligt,

Bild från Hallands 4Hs matskolor. Foto av Alma Bengtsson

lärorikt och aktivt sätt. Målet är att Matskolorna ska vara roliga och motiverande, så att barnen kommer hem fyllda med inspiration och nyfikenhet för att både laga mat och våga prova nya rätter och råvaror. Matskolor arrangeras av 4H:s olika länsförbund och lokala klubbar i varierande omfattning.

PROJEKT

Varje år brukar Sveriges 4H driva ett antal större projekt som genomförs i och för att utveckla vår verksamhet på olika sätt. Ofta brukar vi få stöd av till exempel Svenskt Friluftsliv. Vi har även tidigare samarbetat med Statens Veterinärmedicinska Anstalt – SVA.

4H-KLUBBARNAS RIKSFINAL

På 4H-klubbarnas riksfinal tävlas det i tre olika tävlingsmoment; Klubbuppgift, Praktiska stationer samt Teori. Tävlingen genomsyras av fyra olika profilområden som sätter temat på både det teoretiska testet samt de praktiska stationerna. De områden som tävlingsmomenten i regel går under är:

- Hem & Hushåll
- 4H- & Föreningskunskap
- Jord- & Skogsbruk
- Idrott & Kultur

NATIONELLA KONFERENSEN

4H:s Nationella Konferens, tidigare kallad Central funktionärskurs, är en årligen återkommande utbildningshelg för 4H:are. Ideella och anställda, utsedda av respektive länsförbundsstyrelse, från 16 år och uppåt träffas för att nätverka och fortbilda sig. Enligt tradition äger den rum den sista helgen i januari varje år.

4H-DAGEN

Den tredje lördagen i september firas den årliga, nationella 4H-dagen över hela Sverige. Under denna dag arrangeras många roliga aktiviteter som syftar till att fler ska få ta del av 4H:s verksamhet.

Lokala 4H-klubbar och 4H-gårdar annonserar om deras

roliga aktiviteter via sina mediekanaler och kan verkligen erbjuda skoj för stor som liten. Detta är ett fantastiskt sätt att få uppleva 4H:s verksamhet om ni inte gjort det förut.

RIKSFÖRBUNDSSTÄMMA

Riksförbundsstämman är 4H:s högsta beslutande organ. Här representeras alla 4H-län i form av ombud. Ombuden väljs på länsförbundsstämman; ett ombud per påbörjat 500-tal medlemmar (med andra ord: ett ombud upp till 500, två ombud upp till 1000 medlemmar o.s.v.). Dessutom har varje län ett ombud som sitter med i förtroenderådet. Ombudens uppgift är att föra med sitt läns medlemmars talan för hur Sveriges 4H ska drivas. Förtroenderådet som nämns ovan består av en representant för varje län. Innan stämman diskuterar förtroenderådet de viktigaste frågorna på ett eget möte. De ska lägga fram förslag till stämman som sedan tar besluten. Riksförbundsstyrelsen ska finnas tillgänglig om förtroenderådet har frågor.

Vill man att något ska ändras i organisationen kan man lämna in en motion (ett förslag) som tas upp och diskuteras på stämman. En motion lämnas i förväg, senast två månader före stämman, och behandlas av riksförbundsstyrelsen innan stämman. Det är även på stämman som man går igenom föregående års verksamhet och resultat, samt beslutar om kommande års budget.

Stämman hålls vanligtvis i samband med rikslägre och är därför på olika platser varje år.

INTERNATIONAL 4H YOUTH EXCHANGE (IFYE)

IFYE-utbytet har funnits sedan 1948 och skapades då för att främja världsfreden genom att man fick möta andra kulturer och få fördjupad kunskap om dem och knyta kontakter över hela världen. Detta är, än idag, lika viktigt.

Är du i åldern 18-30 år och har varit en aktiv 4H:are kan du söka till IFYE. Det är meriterande att ha gjort saker i verksamheten som till exempel att ha varit med och arrangerat aktiviteter, suttit i styrelser med mera.

Sveriges 4H:s samarbetsländer varierar, men vi har haft utbyte med bland annat Australien, USA, Taiwan,

Bild från Rikslägre i Östhammar 1967.

Tanzania, Schweiz, Island, Storbritannien, Nya Zeeland och Irland. När man åker som IFYE får man ta del av värdlandets vardag under en period som varierar mellan 4 veckor-6 månader.

NORDISKE SAMORGANISATION FOR UNGDOMSARBEJDE (NSU)

Nordiske Samorganisation for Ungdomsarbejde (NSU), är en paraplyorganisation som arbetar för att stärka samarbetet mellan ungdomsförbund i Norden genom olika arrangemang. Nordiskt läger, Nordisk ungdomsvecka och ledarskola är några av de aktiviteter NSU anordnar.

Historia

Den första 4H-klubben startades år 1902 i Springfield, Ohio och spreds snart vidare ut i resten av USA.

De första åren bestod 4H-verksamheten främst av tävlingar och naturstudier. Från början fick bara pojkar vara med i klubbarna men det dröjde inte länge innan flickorna också fick vara med. År 1911 vet man att både namnet 4H och loggan, fyrklövern med ett H på varje blad, användes.

Idéerna bakom 4H kom ganska tidigt till Skandinavien. Framför allt i Danmark och i Sverige var man intresserad. I Sverige bildades Jordbrukare-Ungdomens Förbund (JUF) år 1918. JUF var ett förbund för i huvudsak äldre ungdom, men man ville ha verksamhet även för ungdomar i 11-12-årsåldern. År 1924 beslöt man att ta upp 4H-programmet och året därpå startade 4H-företagsverksamhet i Skaraborgs län. Snart var arbetet igång över hela landet.

4H finns idag i ett 80-tal länder. I de gamla brittiska imperieländerna går det under benämningen Young Farmers. För de europeiska länderna finns samarbetsorganisationen "European Committee for Young Farmer's and 4H Clubs". Världsnätverket Global 4H Network finns också och har som mål att stärka samhälle och värld genom positiv ungdomsutveckling.

För det nordiska samarbetet finns samarbetsorganisationen NSU (Nordisk Samorganisation för Ungdomsarbete). I dess regi arrangeras t.ex. nordiska läger, ungdomsstämma, lantungdomskonferenser m.m.

Organisation

Riksförbundet Sveriges 4H är uppbyggt i flera led. Varje led har enskilda uppgifter, samtidigt som alla verkar för att vara en samlad organisation. Det är viktigt att komma ihåg den demokratiska processen och att varje enskild medlem har möjlighet att göra sin röst hörd.

RIKSFÖRBUND

Riksförbundet leds av Riksförbundsstyrelsen. Varje år hålls en Riksförbundsstämma där medlemmarna får vara med i den demokratiska processen och bestämma om verksamhet och hur organisationen ska utvecklas och drivas.

Styrelsen styr sedan organisationen så som Riksförbundsstämman beslutat. Styrelsen ordnar aktiviteter för medlemmarna och arbetar med utveckling av verksamheten samtidigt som de ansvarar för ekonomin och ser till att den läns- och klubbstyrda verksamheten fungerar genom att stötta och hjälpa till där det behövs.

Till hjälp finns det anställda på Riksförbundets kansli i Katrineholm. De anställda jobbar bland annat med löneservice, administration, representation, problemlösning och utveckling av verksamhet. Sveriges 4H har cirka 100 helårsanställda utspridda på de olika länen, kretsarna och klubbarna.

De anställda arbetar som 4H-gårdsföreståndare, 4H-gårdsassistenter, administratörer, instruktörer, konsulenter, verksamhetsledare och regionkonsulenter.

LÄNSFÖRBUND

Sveriges 4H har 22 mer eller mindre aktiva länsförbund. Länsförbunden styrs, liksom Riksförbundet, av en ideell styrelse och har en årlig länsförbundsstämma.

Bild från ett sommarläger i Halland. Foto av Alma Bengtsson.

Länsförbundsstyrelsen ansvarar bland annat för de aktiviteter som anordnas av länet och verkar som stöd för de klubbar som finns i länet. Vissa länsförbund har även arbetsgivaransvar för eventuella anställda i länet.

KRETS

I vissa län finns det kretsar som består av flera klubbar. Även kretsarna drivs av en styrelse och har årsmöte. Kretsstyrelsens ansvar är att ordna aktiviteter för de klubbar som är anslutna till kretsen.

KLUBB

I klubbarna bedrivs huvuddelen av 4H:s verksamhet. Varje klubb har en klubbstyrelse och vissa (framför allt 4H-gårdar) har anställda. På ett årsmöte tillsätts styrelsen för klubben och det beslutas hur klubben ska bedriva sin verksamhet.

Klubbverksamheten ser väldigt olika ut och varierar från aktiviteter som hantverk och teater till gymnastik och 4H-gårdsverksamhet.

AVDELNINGAR

En 4H-avdelning är en enklare typ av förening som tillhör en 4H-klubb. En fördel med avdelning är att vi i 4H-klubbar kan tydliggöra olika verksamheter. Redan idag finns på sina ställen klubbar för exempelvis kaninskötsel, odling med mera och avdelningen fungerar på samma sätt, men med mycket mindre administration då man exempelvis inte behöver egen ekonomi, kassör, revisor med mera.

En avdelning kan besluta att lämna över det ekonomiska ansvaret för verksamheten till klubben (som blir en huvudförening). Detta kan främja demokratin då unga personer själva kan bestämma i sin förening.

Bild från Fridasros 4H-klubb.

Getyoga på Stättareds 4H-gård. Foto av Carl Holmén

PROJEKT

Projekt Pinnbröd åt folket

Pinnbröd åt folket är ett projekt som gick in i sitt andra år under 2021. Projektet är finansierat av Svenskt Friluftsliv. Pinnbröd åt folket handlar om att skapa läger med friluftsliv som fokus.

Under 2021 genomfördes fem läger på olika platser i landet. Det arrangerades i Kronobergs län, Skåne län, Västra Götaland samt Jönköpings län. Ett av lägrerna så var det en kanothajk där många av deltagarna för första gången fick uppleva att sova ute i naturen. Det blev mycket fokus på paddling, bygga läger, utomhusmatlagning och allemansrätten för deltagarna.

Deltagarna får även lära sig laga mat på stormkök, paddelkunskap, fiske, utomhusmatlagning och allemansrätten. Totalt under 2021 så deltog ett 70 tal ungdomar i åldrarna 13-19 och det var 15 ledare involverade i lägren.

Projektet avslutades under året med en Nationell Äventyrshelg med deltagare i åldrarna 13-20 år från sex olika länsförbund/distrikt. Helgen innehöll bland annat hantering av yxa, kniv och såg, göra eld med tändstål, vandring med snöskor, guideteknik och ledarskap i friluftsliv. Helgen avslutades med en Robinsontävling som leddes av bland annat Anki Nilsson som kom 2a i Robinsson 2021 som även jobbar som föreläsare.

4Hs ledarskapssatsning - Demokratiskt ledarskap genom föreningsteknik

Projektet 4H:s Nationella Ledarutbildning syfte är att ta fram utbildningsmaterial med fokus på ledarskap, föreningsteknik och demokratifrämjande. Projektet möjliggjordes med ekonomisk stöd från Gustav V 90-årsfond.

Under våren 2021 har behov, efterfrågan och önskemål samlats in genom diskussionsforum på Nationella konferensen, webbaserad enkät som varit öppen för alla och där 34 svar inkom samt 12 djupintervjuer.

Projektet utgår från Steg 1 och Steg 2, det utbildningsmaterial som redan finns på riksnivå och uppdaterar det, samt tar fram nytt material till Steg 3. 4H samarbetar med Studieförbundet som i det här projektet tar fram utbildningsmaterial inom ledarskap, pedagogik,

förenings- och styrelsekunskap, utbildar kursledarna i ovanstående delar och tar fram 5-6 mentorer inom Studieförbundet, vilka har som uppdrag att stödja kursledarna. 4H tar fram utbildningsmaterial och utbildar kursledarna inom områdena 4H-kunskap och Agenda 2030.

I projektet har man även fått ansöka om att gå kursledarutbildning. Kursledarna som utbildas inom projektet kommer att hålla Steg 2- och Steg 3-utbildningar över hela landet. Steg 3 består av tre delar a-c, som kan utökas i framtiden: d, e, f osv. Steg 2 fortsätter vara en fysisk kurs, Steg 3 blir digital. Steg 1 kommer att fortsätta finnas som kursmaterial med kurshandledning, fritt för klubbar och län att använda. Med hjälp av kursledarna skapas en stabil grupp av personer som utbildar organisationens ledare. Detta även ett steg i att erbjuda kvalitativ utbildning över hela landet.

Kursledarutbildningen är påbörjad och första utbildningstillfället hölls 16 december på Zoom. Under 2022 kommer flera utbildningstillfällen att hållas för kursledarna innan det är dags att börja utbilda alla ledare i organisationen.

Lära genom att göra i naturen på 4H-gården

"Lära genom att göra" i naturen på 4H-gården" är ett projekt som möjliggjorts genom bidrag från Svensk Friluftsliv som syftar till att vidareutveckla och ta fram koncept i linje med FNs 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030, Sveriges friluftsmål, 4Hs motto "Lära genom att göra" och kopplingen till "Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011".

I projektet används den unika stadsnära natur som ligger i anslutning till våra 4H-gårdar för våra friluftaktiviteter. Vi utvecklar den stora kunskapen om hur frågor kring ett säkert friluftsliv och pedagogisk verksamhet i naturen kan vara ett viktigt incitament till att förbättra hälsan (psykisk och fysisk) på individnivå och även öka kunskap om allemansrätten på både individ och gruppnivå.

Ett par grisar från Skälby 4H-gård.

Tillsammans med nära samarbete med lokala medlemsföreningar, och skolor i lokalområdet synliggöra, vidareutveckla och fördjupa de utomhuspedagogiska didaktiska aspekterna i våra barn och ungdomsverksamheter. Detta för att i sin tur tillgängliggöra, fördjupa och vidareutveckla möjligheterna för medlemmar och besökare att "lära genom att göra" i naturen, genom att öka möjligheten för barn och unga att utöva ett aktivt friluftsliv, på lika villkor, med respekt för omvärlden.

Under 2021 genomfördes projektet tredje och sista år. Under året har vi satsat på en mängd digitala kurser, föreläsningar och träffar för framförallt 4H-gårdspersonal. Material har utvärderats och utvecklats och en stor del av vår personal har varit en del av arbetet.

Under året utbildat 4H-gårdspersonal i utomhuspedagogik. Detta med hjälp av bland annat Annika Hemingstam, leg naturbrukslärare, leg djursjukskötare och mastersstudent i didaktik med utomhuspedagogiks inriktning vid Linköpings Universitet.

Personal och ledare har utbildats i det material som tagits fram. Material som Matematikbesök, kretsloppsbesök, material och övningar kring Agenda 2030 och djurguidning. Material som är kopplade till läroplanen för att skolor ska kunna motivera sina besök på våra 4H-gårdar.

16-17 november genomfördes 4Hs Nationella Personalkonferens där materialet och projektet presenterades. 4H var även inbjudan till Friluftskonferensen i Åre 6-7 december där projektet presenterades.

Volleyboll på Riksläggret 2018. Foto av Alma Bengtsson.

Bild från 4Hs Nationella konferens 2019.

Sveriges 4H - En lärande organisation

2021 fick riksförbundet projektmedel av Kronprinsessan Margaretas minnesfond för att utveckla Riksfinalen som koncept.

Många stora företag och aktörer eftersträvar idag att bli lärande organisationer. För 4H har det länge varit tydligt att det bästa sättet till nyvunnen kunskap är att "lära genom att göra". Ett ökat lärande om sig själv, omvärlden, naturen, ledarskap, friluftsliv och djur skapar stärkta individer, medmänniskor och världsförbättrare. Genom att klä på barn- och unga en bredd av färdigheter gör vi dem också redo för framtiden.

World Economic Forum presenterar med jämna mellanrum de viktigaste kompetenserna för framtiden och listar i sin senaste undersökning följande tio färdigheter som helt avgörande för att få ett arbete i framtiden:

- Analytiskt tänkande och innovation
- Aktivt lärande och inlärningsstrategier
- Komplex problemlösning
- Kritiskt och analyserande tänk
- Kreativitet, originalitet och initiativtagande
- Ledarskap och socialisering
- Teknikhantering, kontroll och bevakning
- Teknikdesign och programmering
- Resiliens, stresstålighet och flexibilitet
- Resonerande, problemlösning och ideation

Vi ville ta ett uppskattat, men kanske lite urvattnat, koncept och tävling inom organisationen kallat "4H-klubbarnas riksfinal" och stöpa om det till en utbildande och lärande aktivitet. Med vårt motto – "lära genom att göra" – som ledord vill vi på ett innovativt och nytänkande sätt sammanföra medlemmar från Sveriges olika verksamheter för att öva på våra färdigheter med utgångspunkt i World Economic Forums viktigaste kompetenser för framtiden.

Resultatet av projektet blev ett uppdaterat metodmaterial där "4H-klubbarnas riksfinal" blir en mer lärande aktivitet där World Economic Forums viktigaste kompetenserna för framtiden leder vägen tillsammans med vårt motto "lära genom att göra".

VERKSAMHETSPLAN

4H stakar ut en ny strategisk inriktning – För vår framtid ett slag ska vi slå!

Riksförbundsstyrelsen har under flera år fokuserat på organisationens långsiktiga frågor. Under 2021 intensifierades arbetet när processen med att ta fram en ny strategisk inriktning för Sveriges 4H påbörjades. Vid riksförbundsstämman 2021 beslutades att en ny verksamhetsplan skulle tas fram i nära samråd med hela Sveriges 4H. En arbetsgrupp tillsattes, som under året har jobbat med att ta fram förslag på strategi och verksamhetsplan. Dessa ska presenteras och beslutas om vid riksförbundsstämman under sommaren 2022.

En viktig del i arbetet har varit att föra dialog och lyssna in organisationen, samt att planen ska knyta an till vår vision – att alla barn och unga ska utvecklas till engagerade, ansvarstagande, välmående människor med respekt för omvärlden.

Under hösten 2021 samlades synpunkter in genom enkäter och dialog med medlemmar och anställda. Målet var att kartlägga vilka utmaningar som finns i organisationen idag, vad medlemmarna tycker är roligt med 4H och vad de vill göra mer av i organisationen. Helt enkelt vad som är bra och vad som kan bli bättre. Synpunkterna har tagits in i arbetet med att utveckla strategin.

Hållbar utveckling och Agenda 2030 har en central roll i nuvarande verksamhetsplan. 4H ska fortsätta att jobba för att bidra till en hållbar värld även under nästa strategiperiod och de globala målen för hållbar utveckling finns med i det nya förslaget på strategi.

Arbetsgruppen har framförallt haft digitala möten, men även en fysisk workshop på Kättilsröd 4H-gård i Göteborg. Från vänster: Hampus Brink (Hallands län) Emma Hansson (Västra Götalands distrikt), Rebecka Jensen (Stockholms län), Anna Säll (Stockholms län) och Oliver Brink (Hallands län)

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

16

FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

9

**HÅLLBAR
INNOVATION
INFRASTRUKTUR**

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

13

**BEKÄMPA
FÖRENINGEN**

SAMARBETSPARTNERS

Tack för ett gott samarbete!

Riksförbundet Sveriges 4H samarbetar med flera organisationer, i olika omfattning. Samarbeten som 4H har kan vara i projektform, utbyte av styrelseposter eller i strävan mot samma mål. 4Hs samarbetspartners är otroligt viktiga för organisationens utveckling samt för stöd i olika projekt och frågor.

Några av de samarbetspartners som Riksförbundet Sveriges 4H jobbat mycket med under året är Studieförbundet, LSU, samt Svenskt Friluftsliv. Alla 4Hs samarbetspartners är otroligt viktiga och värderas mycket högt. Nedan kan man läsa om vilka samarbetspartners 4H har och jobbar med.

STUDIEFRÄMJANDET

Studieförbundet är Sveriges tredje största studieförbund med ett brett utbud av studiecirklar, utbildningar, kulturarrangemang och föreläsningar. Studieförbundet är särskilt inriktat på natur, djur, miljö och ungdomskultur. 4H är en av 19 medlemsorganisationer. 4H och Studieförbundet har ett samarbetsavtal som ska underlätta för de lokala klubbarna. Samarbete finns på lokal, regional och nationell nivå.

LSU - LANDSRÅDET FÖR SVERIGES UNGDOMSORGANISATIONER

LSU är en paraplyorganisation för ungdomsorganisationer i Sverige. LSU utvecklar unga ledare och deras organisationer samtidigt som de arbetar för att förbättra ungas villkor i Sverige och i världen. LSU skapar en plattform för oss ungdomsorganisationer att berätta vad vi gör och hur politiska beslut kan få för konsekvenser för oss.

SVENSKT FRILUFTSLIV

Svenskt Friluftsliv är en paraplyorganisation för Sveriges ideella friluftsförbund och är talesman

gentemot regering och riksdag. Uppgiften är att bevara och utveckla förutsättningarna för det svenska friluftslivet. Riksförbundet Sveriges 4H är en av medlemmarna och deltar i diverse aktiviteter som Svenskt Friluftsliv arrangerar.

HELA SVERIGE SKA LEVA

Riksorganisationen "Hela Sverige ska leva" är en medlemsorganisation för lokala grupper som kan bestå av ett byalag eller andra människor som har gått samman för att arbeta för en gemensam sak, samt ett fyrtiotal organisationer som valt att stödja arbetet genom att bli medlemmar. 4H är en av de organisationer som valt att stödja arbetet. 4H är också en organisation som påverkar, genom att lyfta de frågor som är betydelsefulla för människor på landsbygden.

BYGDEGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND

Bygdegårdarnas Riksförbund organiserar föreningsdrivna allmänna samlingslokaler. Allmänna samlingslokaler som är öppna för alla – med en demokratisk värdegrund. Vid årsskiftet 2020-2021 var 1447 bygdegårdar, bystugor eller liknade lokaler anslutna till riksförbundet. 4H använder runt om i landet bygdegårdar, bystugor och liknade lokaler för verksamhet. Vilket uppskattas väldigt mycket lokalt samt nationellt.

VALLA FOLKHÖGSKOLA

I Linköping ligger Valla Folkhögskola som 4H är huvudman för tillsammans med Studieförbundet. Folkhögskolan erbjuder ett gäng olika utbildningar på skolan i Linköping samt ett par kurser på distans.

GUSTAF V 90-ÅRS FOND

Gustaf V 90-års fond har genom åren varit en viktig samarbetspartner och gett 4H möjligheten till diverse utbyten för 4H:s ledare.

STIFTELSEN KRONPRINSESSANS MARGARETHAS MINNESFOND

Stiftelsen Kronprinsessans Margarethas minnesfond har genom åren stöttat flertalet av 4H:s olika projekt.

MUCF

MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor stöttar årligen 4H:s verksamhet genom statsbidraget. Riksförbundet Sveriges 4H vill tacka samtliga samarbetspartners för ett gott samarbete under 2021 och vi ser fram emot fortsatt fina samarbeten.

Bild från Sveriges 4Hs Nationella konferens 2019 som hölls på Valla folkhögskola, som vi har ett bra samarbete med. Foto av Alma Bengtsson.

RIKSFÖRBUNDETS ARBETE

Riksförbundets arbete – Kansliet

Riksförbundets kansli ligger i en gul fastighet i Katrineholm som samägs mellan 4H, Jordbrukare Ungdomens förbund och Förbundet skog och ungdom, där 4H ansvarar för löpande fastighetsförvaltning.

Kanslihuset innehåller kontorslokaler för de tre förbunden och permanenta hyresgäster är även Familjehemmens Riksförbund. I huset finns bra faciliteter för konferenser genom två konferensrum och möjlighet till övernattnings med 16 bäddar. Rikskansliet används av 4H:s Riksförbundsstyrelse, verksamhetsgrupper samt av de andra hyresgästerna och även för ledaraktiviteter.

Under detta år präglad av pandemin så har aktiviteterna på kansliet varit få. Kansliets personal har arbetat till stor del på distans, och detta har fungerat väl. Det har genomförts regelbundna möten digitalt av både formell och informell karaktär. Interna samarbeten har tagit fart och börjat ge frukt. Det är väldigt inspirerande att se hur vi hjälper varandra, minskar dubbelarbete och har helhetstänk i alla organisationsled.

Under året har fokus varit på att genomlysas arbetsprocesser och starta upp systematiskt förbättringsarbete, samt fortsatt genomgång av kostnader och prognosarbete. Samarbeten över landet har initierats och vi har haft fokus på hur vi på bästa sätt kan supportera klubbar och län.

Vi har genomfört 32 digitala utbildningar som samlat deltagare från norr till söder. Det har varit mycket uppskattat och vi har nu påbörjat en digital resa för att kunna erbjuda inspelade utbildningar som kan utföras när det passar.

En ny webbshop har lanserats under hösten 2021, och sortimentet kommer vi fortsätta att utveckla under 2022.

Vi har fortsatt med arbetet att kvalitetssäkra våra 4H-gårdar, och delat ut diplom samt skyltar till ett stort antal gårdar.

I slutet av året deltog generalsekreterare och verksamhetsutvecklare på slutkonferensen för Svenskt Friluftslivs satsning "Luften är fri", och vi kunde erbjuda en introduktion i utomhuspedagogik som även sändes digitalt.

Under året har följande personer tjänstgjort på Riksförbundet:

Bodil Åström Generalsekreterare

Malin Widell Verksamhetsutvecklare

Elin Elander Föreningsadministratör

Marie Söderkvist Föreningsadministratör

Karin Jonsson Vaktmästare

Kristin Eriksson Redovisningsekonom

Linn Henningson Löneadministratör

Inka Sandelius Löneassistent

Kaisa Karlsson Regionkonsulent

Sofia Lindwall Ek Regionkonsulent

Antonia Mossberg Regionkonsulent

Ellen Johansson Regionkonsulent

Entrén till Sveriges 4Hs kansli i Katrineholm

Riksförbundets arbete – Styrelsen

Även 2021 präglades av att parera och följa Folkhälsomyndighetens skiftande direktiv. Resultatet blev att vi genomförde Nationell Konferens och Riksförbundsstämman helt digitalt. Vi kunde tyvärr inte genomföra vårt årliga Riksläger, däremot tillät omständigheterna oss att under hösten arrangera vår personalkonferens fysiskt med ett högt deltagarantal.

En viktig arbetsuppgift som styrelsen fick av medlemmarna på 2021 års Riksförbundsstämma var att ta fram en ny strategi och verksamhetsplan. Resultatet blir ett förslag till beslut på Riksförbundsstämman 2022. Det arbetet har skett tillsammans med representanter från distrikt/län och klubbar genom fokusgrupper, digitala informationsmöten och remissrundor.

Arbetet med att kvalitetssäkra 4H gårdar fortsatte under året och vi är stolta över att kunnat godkänna gårdar i vår verksamhet. Vår intention är att alla gårdar ska få stöd för att bli godkända och arbetet fortlöper därför under 2022.

Sedan 2019 har arbetet med att få en långsiktigt hållbar ekonomi varit i fokus. Styrelsen tillsammans med kansliet har skapat en mer stabil plattform där bland annat redovisning nu åter görs av egen anställd personal vilket både höjt kvalitén och minskat kostnader.

Vi har under året satsat på digitala utbildningar där styrelsens medlemmar tillsammans med personal hållit i, bland annat ekonomiutbildningar. Grundkurs kassör, arbetsmiljö och arbetsgivaransvar med flera.

4H har fortsatt att vara en plattform för unga att kunna mötas under rådande pandemi. Styrelsen är stolta över att se hur anpassningsbar organisationen varit till de omständigheterna som präglade året.

FÖRTROENDEVALDA

Förtroendevalda 2021/2022

Styrelse

Ordförande: Katarina Ulfsparre

Vice Ordförande: Elin Niklasson

2:e Vice ordförande: Erik Johansson

Ledamot: Anna Säll

Ledamot: Filip Carlsson

Ledamot: Lukas Johansson

1:e Suppleant: Emma Hansson

2:e Suppleant Olof Segevall

3:e Suppleant: Linda Lybing

4:e Suppleant: Erik Simonsson

5:e Suppleant: Emilia Starck

Adjungerad: Bodil Åström, Generalsekreterare

Verkställande utskott

Katarina Ulfsparre

Elin Niklasson

Erik Johansson

Revisorer

Björn Johansson,
Revisor med personlig suppleant Henric Nilsson

Christer Gustavsson,
Revisor med personlig suppleant Tina Fritzon

Auktoriserad revisor

Gunnar Johansen,
med personlig suppleant Johan Rudengren

Valberedning

Ella Nyström (sammankallande)

Erik Inghammar

Julia Österlund

Gustav Persson

Felicia Granlund

Nationella Konferensen

Lukas Johansson

Josefin Sandelius

Nelly Brodén Lindqvist

Hedda Sandelius

Kommunikationsgruppen

Alma Bengtsson

Hampus Brink

Elin Weiring

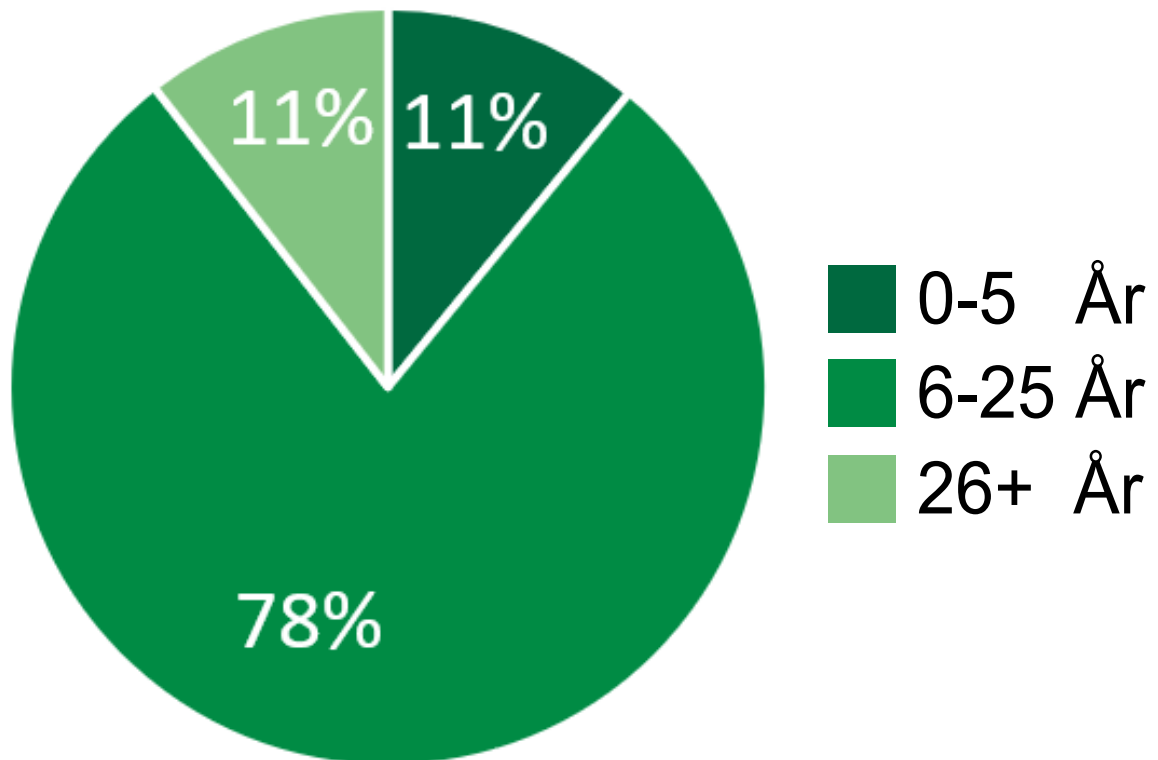
Olof Segevall

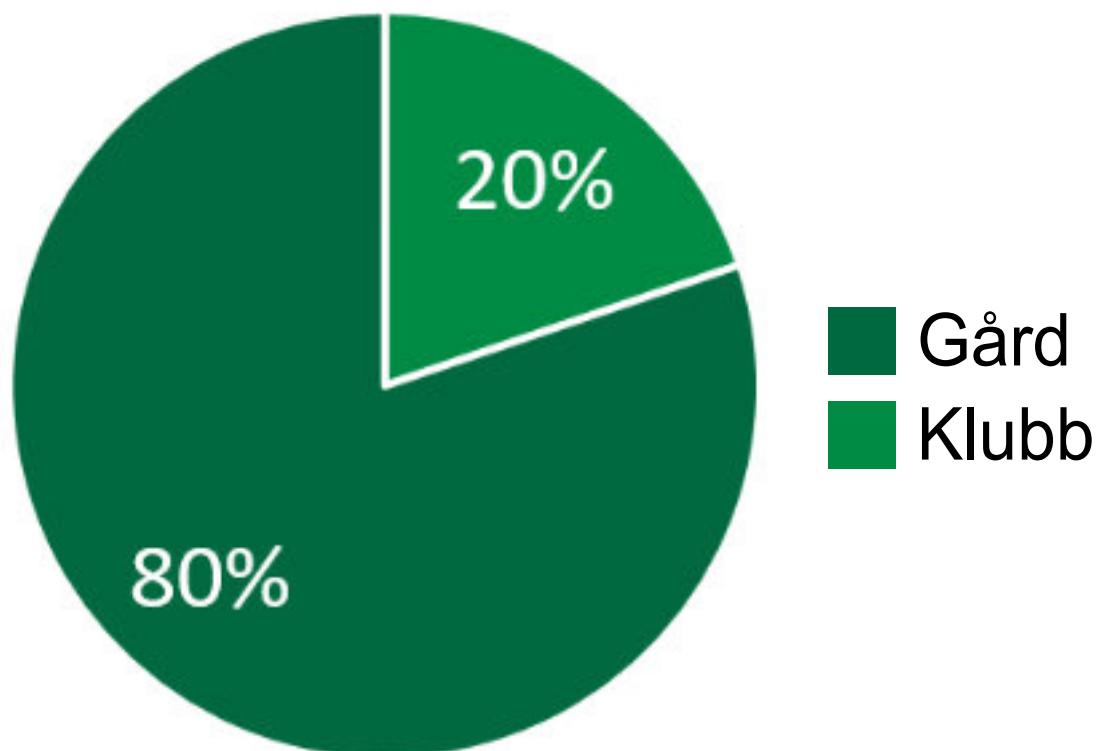
MEDLEMSSTATISTIK

Länsförbund	2020	2021
Stockholm	3678	3876
Västra Götaland	1039	1119
Uppsala	946	1097
Halland	810	859
Kronoberg	453	553
Skåne	494	484
Jönköping	500	326
Västerbotten	252	259
Kalmar	237	245
Värmland	258	222
Östergötland	208	220
Gävleborg	135	172
Sörmland	131	149
Norrbottn	52	51
Gotland	44	23
Jämtland	5	5
Dalarna	0	4
Örebro	0	0
Summa	9242	9664

Åldersfördelning medlemmar

Aktiv i klubb jämfört med gård

EKONOMI

Balansräkning

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Summamateriella anläggningstillgångar	200 000,00	0	200 000,00
Summafinansiella anläggningstillgångar	312 868,66	-278 683,19	34 185,47
Summaanläggningstillgångar	512 868,66	-278 683,19	234 185,47
 Omsättningstillgångar			
Summavarulager m.m.	28 435,00	-22 772,00	5 663,00
Summakortfristiga fordringar	698 377,37	-151 615,72	546 761,65
Summa kassa och bank	3 855 414,58	-295 538,09	3 559 876,49
Summaomsättningstillgångar	4 582 226,95	-469 925,81	4 112 301,14
 SUMMA TILLGÅNGAR	5 095 095,61	-748 609,00	4 346 486,61
 EGETKAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Summa eget kapital	-661 540,35	-264 988,19	-926 528,54
Summaobeskattade reserver	-1 117 683,24	-17 106,38	-1 134 789,62
Summakortfristiga skulder	-3 315 872,02	1 030 703,57	-2 285 168,45
 SUMMA EGETKAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-5 095 095,61	748 609,00	-4 346 486,61

Resultaträkning

	Resultat 2021	Resultat 2020	Resultat 2019	Resultat 2019
Intäkter				
Medlemsavgifter	1 666 545	1 679 666	1 622 089	1 460 509
Bidrag och gåvor	3 841 545	3 153 784	3 430 127	3 430 127
Kansli och personal	3 616 953	2 280 175	2 112 266	2 112 266
Verksamhet	0	90 017	94 755	94 755
Övriga intäkter	53 013	34 443	2 878	2 878
Summa intäkter	9 178 056	7 238 085	7 262 115	7 100 535
 Kostnader				
Verksamhet	-1 167 464	-1 403 114	-1 417 225	-1 373 326
Administration och projekt	-1 790 915	-2 196 634	-2 023 494	-2 023 494
Personal	-5 956 988	-3 588 705	-3 480 758	-3 480 758
Avskrivningar	0	-7 977	-7 979	-7 979
Räntenetto	2 300	7 811	2 180	2 180
Summa kostnader	-8 913 067	-7 188 621	-6 927 275	-6 883 376
 Resultat	264 988	49 464	334 839	217 159

SLUTLIGT TACK

STYRELSEN FÖR RIKSFÖRBUNDET SVERIGES 4H VILL FRAMFÖRA ETT VARMT TACK TILL ALLA MEDLEMMAR, IDEELLA LEDARE, FÖRTROENDEVALDA, FÖRÄLDRAR, ANSTÄLLDA OCH ALLA ANDRA SOM BIDRAGIT TILL ATT GENOMFÖRA 4H:S VERKSAMHET 2021.

Styrelsen vill även rikta ett stort tack till alla organisationer, stiftelser, kommuner samt alla andra finansierare som möjliggör att 4Hs verksamhet finns och ständigt utvecklas.

Verksamhetsberättelsen intygas av ordinarie ledamöter i Riksförbundsstyrelsen.

Katarina Ulfspärre
ORDFÖRANDE

Elin Niklasson
VICE ORDFÖRANDE

Erik Johansson
2:E VICE ORDFÖRANDE

Anna Säll
LEDAMOT

Lukas Johansson
LEDAMOT

Filip Carlsson
LEDAMOT

Riksförbundsstyrelsen Sveriges 4H

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2021

FOTO: ALMA BENGSSON